

نقش کارکردهای اجتماعی و اخلاقی در حکمرانی رفاه عمومی در ایران

نادعلی الفت پور^۱، دکتر مرتضی موسی خانی^{۲*}، دکتر کرم‌اله دانش فرد^۲، دکتر مهدی ایران‌نژاد پاریزی^۲
 ۱. دانشجوی دکترا، مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 ۲. گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۰۱، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۱۱)

چکیده

زمینه: در سال‌های اخیر با رشد و گسترش جامعه مدنی و نقش روزافزون انسان‌ها در دستیابی به برخی از مظاهر پیشرفت و تمدن، موضوع رفاه فردی و اجتماعی تبدیل به یکی از چالش‌های مهم شده است. در این راستا محقق به دنبال این هدف است که کارکردهای اجتماعی و اخلاقی چه نقشی در حکمرانی رفاه عمومی در ایران دارند.

روش: مطالعه حاضر، کاربردی - پیمایشی و در زمره مزالعات همبستگی بود. جامعه آماری مدیران و مدیران ارشد در وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی بودند، که براساس فرمول کوکران و روش نمونه‌گیری در دسترس، (۱۰۸) نفر به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند. ابزار پرسشنامه محقق ساخته بود و پایایی سؤالات با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ مورد سنجش قرار می‌گیرد. و روایی سؤالات نیز با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی تعیین و اعتبارسنجی گردید. روابط بین مدل پژوهش با روش تحلیل معادلات ساختاری و با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و LISREL مورد سنجش و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهند، که سرمایه اجتماعی، سرمایه اخلاقی، امنیت اجتماعی و سلامت اجتماعی با حکمرانی رفاه عمومی رابطه مثبت و معناداری دارد. همچنین نتایج نشان داد که به ترتیب متغیرهای امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی، سرمایه اخلاقی و سلامت اجتماعی بیشترین رابطه را با حکمرانی رفاه عمومی داشته‌اند.

نتیجه‌گیری: از طریق کارکردهای اجتماعی و اخلاقی (سرمایه اجتماعی، سرمایه اخلاقی، امنیت اجتماعی و سلامت اجتماعی)، می‌توان به حکمرانی رفاه عمومی اثربخش دست یافت و آن را بهبود بخشید.

کلیدواژه‌ها: سرمایه اجتماعی، سرمایه اخلاقی، امنیت اجتماعی، سلامت اجتماعی، حکمرانی رفاه عمومی

سر آغاز

تامین رفاه عمومی در سیاست‌های اجتماعی^۱ یکی از اهداف مهم نظام‌های سیاسی و حکومتی است که برگرفته از تحولات مدرن جامعه بشری می‌باشد و در قالب مفاهیمی مانند عدالت اجتماعی^۲، کمک به نیازمندان، محرومان و مستمندان، تأمین امنیت و آزادی معنا پیدا می‌کند (۱). از اهداف اساسی رشد و بالندگی جوامع، دستیابی به رفاه اجتماعی همگانی^۳ است. رفاه اجتماعی نظامی از قوانین و برنامه‌ها برای پاسخگویی به نیازهای اولیه مردم و تقویت اطمینان و ایجاد امکانات برای نیازهای مذکور است (۲). امروزه از شاخص تولید ناخالص داخلی به طور گسترده‌ای برای ارزیابی رشد و رفاه کشورها استفاده می‌شود، با این حال بسیاری از اندیشمندان علوم اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تولید ناخالص داخلی را شاخص مناسبی برای برآورد رفاه جوامع نمی‌دانند و بر وجود متغیرهایی مانند سلامت اجتماعی، امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی، کیفیت زندگی و آموزش در رفاه عمومی تأکید می‌کنند (۳).

تقسیم‌بندی کشورها و جوامع به دو گروه توسعه‌یافته و در حال توسعه قبل از هر چیز بر عملکرد اقتصادی و نرخ رشد اقتصادی بلندمدت و وضعیت رفاه عمومی آن‌ها بستگی دارد و به همین دلیل دستیابی به نرخ رشد اقتصادی و رفاه عمومی بیشتر اغلب از اهداف اولیه کلیه نظام‌های اجتماعی و نقطه مطلوب همه تلاش‌هایی است که برای تنظیم امور اقتصادی جوامع مورد توجه قرار می‌گیرد (۴). رفاه مهم‌ترین موضوع جوامع در قدیم و عصر حاضر بوده که بر اساس آن عملکرد و کارایی دولت‌ها را مورد سنجش قرار می‌دهند. رفاه عمومی، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های سنجش برخورداری یا عدم برخورداری یک منطقه از امکانات و تسهیلات می‌باشد. کشورها با توجه به مقتضیات، فرهنگ و اقتصاد خود از رفاه تعریف‌های متفاوتی بیان نموده‌اند. اما درجهان معیارهایی وجود دارد که آنها را از نظر سطح رفاه دسته‌بندی می‌کند. شاخص رفاه "لگاتوم" از آن جمله می‌باشد.

نویسنده مسئول: نشانی الکترونیکی: mousakhani.m@gmail.com

ایران در شاخص رفاه "لگاتوم" در سال ۲۰۱۹ میلادی، دارای رتبه جهانی ۱۱۹ در بین ۱۶۷ کشور و امتیاز (۴۸.۳) از (۱۰۰) است. در کنار رفاه عمومی موضوع دیگری که مطرح می‌شود شیوه حکمرانی جوامع است که تاثیر بسزایی بر تحقق رفاه عمومی دارد. عدم موفقیت برخی حکومت‌ها در انجام وظایف حکومتی خود سبب ایجاد اندیشه حکمرانی خوب شد که به دنبال کاهش میزان اختلال‌های سیاسی و افزایش سیاست‌های مطلوب در راستای بهبود فضای کسب و کار و ارتقای رشد اقتصادی می‌باشد(۵).

حکمرانی رفاه عمومی: ریشه‌ی اصلی مفهوم رفاه نشأت گرفته از خوب بودن می‌باشد. رفاه عمومی مقوله‌ای یکپارچه و منسجم است که از تلاقی عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در زندگی عینیت پیدا می‌کند(۶). رفاه عمومی تحقق اهداف جمعی و برآوردن خواسته‌ها، نیازها و مطالباتی است که از سوی اکثریت افراد جامعه مطرح می‌شود و براساس آن برنامه‌ها، قوانین، مقرارت و سازمان‌ها در دستیابی به شرایط مناسب زندگی اجتماعی در جهت تعالی مادی و معنوی برای تحقق رفاه عمومی فعالیت می‌نمایند. بر این اساس رفاه عمومی فقط ارتقای وضعیت مادی نیست، بلکه دارای ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و زیستی نیز می‌باشد(۷). تحقق رفاه عمومی و شیوه حکمرانی دولت‌ها به هم مرتبط است. حکمرانی خوب برای اولین بار در سندی از بانک جهانی با عنوان "آفریقای زیر صحرا، از بحران تا رشد پایدار" در سال ۱۹۸۹ عنوان شده است. در این سند مفهوم حکمرانی خوب با انواع سیاست‌های تحول ساختاری که برای سالیان طولانی مورد توجه بانک جهانی بود، مرتبط شده است. سیاست‌هایی چون کاهش مداخله دولت در تصمیمات اقتصادی، کوچک‌سازی بخش عمومی و شفاف‌سازی و کارآمدسازی دیوان‌سالاری دولتی، بازار آزاد و حذف یارانه‌های غیرضروری و تغییر این فرآیند با اقتصاد جهانی، هم‌چنین این بانک در جایی دیگر، حکمرانی خوب را به عنوان ارائه خدمات عمومی کارآمد، نظام قابل اعتماد و نظام اداری پاسخگو تعریف نموده است(۸). حکمرانی خوب دارای ویژگی‌هایی مانند: وجود و تقویت ساختارهای دموکراتیک در جامعه، شفافیت، پاسخگویی، هوشمندسازی، توسعه مشارکت‌جویانه، توجه و واکنش به درخواست‌های سایر شهروندان، ایجاد خط و مشی‌های مناسب اقتصادی برای تسهیل توسعه و احترام به قانون و حاکمیت قانون می‌باشد(۹).

سرمایه اجتماعی: سرمایه اجتماعی از جمله سازه‌هایی است که در دهه‌های اخیر به عنوان مفهومی کلیدی در تبیین وجود مثبت و منفی حیات اجتماعی از اقبال گسترده‌ای برخوردار شده است. به عقیده برخی محققان، سرمایه اجتماعی از دو کلمه سرمایه و جامعه تشکیل شده است؛ یعنی این نوع سرمایه، شخصی نیست و در اجتماع شکل می‌گیرد(۱۰). برخی از جامعه‌شناسان نیز، سرمایه اجتماعی را شامل شبکه‌های اجتماعی و ارتباطات می‌دانند که می‌تواند با به اشتراک گذاشتن اطلاعات میان افراد جامعه یا سازمان، احساس اعتماد، مشارکت و همکاری را میان آن‌ها به وجود آورد(۱۱). سرمایه اجتماعی را می‌توان در کنار سرمایه‌های اقتصادی و انسانی، بخشی از

ثروت ملی به حساب آورد که بستر مناسبی برای نیل به موفقیت قلمداد می‌شود(۱۲-۱۴).

سرمایه اخلاقی: امروزه، اخلاق به عنوان یکی از مهم‌ترین انواع سرمایه، نقش مؤثری در تداوم حیات سازمان‌ها ایفاء می‌کند. گرچه سرمایه اخلاقی از حیث مفهومی بدیهی می‌نماید، ولی به کارگیری آن در جامعه به طوری که بتواند نقش ایفاء کند، دشوار است. سرمایه اخلاقی تمهیدات سرمایه‌گذاری و نهادی است که ممکن است توسط هنجارهای اخلاقی، پاسخگویی، شفافیت، روابط متقابل و عدالت به کرار گرفته و اداره شود(۱۵ و ۱۶). سرمایه اخلاقی می‌تواند به عنوان «سیع ارزش‌های اخلاقی» تعریف شود(۱۷).

امنیت اجتماعی: هر جامعه‌ای برای رشد و توسعه خود نیازمند نیروی انسانی خلاق و سالم به لحاظ روانی و جسمانی است امنیت نیز ضامن وجود این پدیده و یکی از حقوق اساسی هر فرد در اجتماع می‌باشد. اصولاً انسان برای نیل به موفقیت در زندگی و بمنظور دستیابی به اهداف والای انسانی بعد از برآورده شدن نیازهای غریزی و اولیه محتاج امنیت است. امنیت اجتماعی به‌عنوان یکی از الزامات جامعه بشری، همیشه از دغدغه‌های مهم جوامع بوده است. امنیت اجتماعی عبارت است از قابلیت حفظ ارزش‌های اساسی یک جامعه در مقابل تهدیدات هویتی توسط حاکمیت و اعضای آن جامعه(۱۸).

سلامت اجتماعی: سلامت مفهومی چندبعدی است. بُعد جسمی، روانی و اجتماعی، که بُعد اجتماعی آن پیچیده‌ترین و در عین حال بحث برانگیزترین جنبه آن است(۱۹). سلامت اجتماعی دارای چند رویکرد کلی است: در رویکرد اول سلامت اجتماعی را به معنا و مفهوم سلامت عمومی به کار می‌برد. این رویکرد سلامت اجتماعی را شاخصی می‌داند که توصیف‌گر عمومی وضع جامعه است. در این رویکرد به شاخص‌هایی همچون بیمه‌های سلامت، میزان بودجه، شیوع خشونت و جرم، مصرف مواد مخدر، تعداد زندانی‌ها، تعداد افراد بی‌خانمان، سرانه‌های آموزشی و بهداشتی، نرخ شیوع بیماری و... توجه می‌شود(۲۰). رویکرد دوم سلامت اجتماعی ناظر به رفتارهای سلامت شهروندان است که کنشی جمعی تلقی می‌شود و بر جامعه اثرگذار است. رفتارهای سلامت اجتماعی شامل عادت‌های غذایی، ورزش و تحرک، مصرف سیگار و مواد مخدر، مصرف الکل و... است(۲۱). رویکرد سوم بیانگر کیفیت‌های ذهنی و روا نشناختی است که ظرفیت‌های ایجاد تعامل سازنده و سالم را برای فرد ایجاد می‌کند(۲۲).

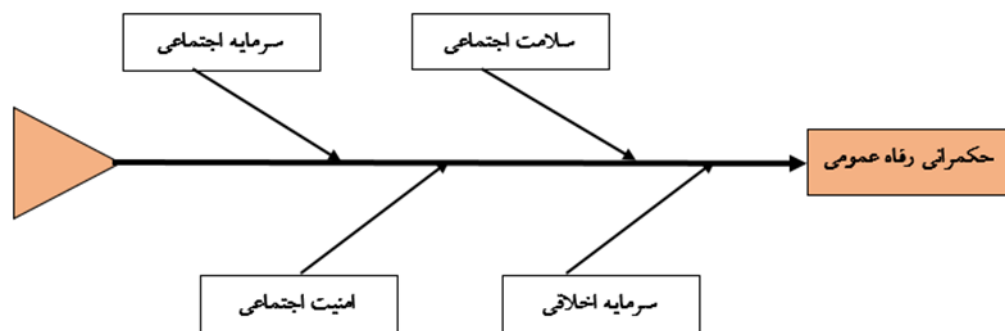
موضوع حکمرانی خوب^۲، با هدف دستیابی به توسعه پایدار^۳ مطرح می‌باشد، که در آن برنامه کاهش فقر، ایجاد شغل و رفاه پایدار، حفاظت از محیط زیست، رشد اقتصادی در آن مورد تأکید قرار می‌گیرند، تمامی این سیاست‌ها و برنامه‌ها با حکمرانی خوب محقق می‌شوند(۲۳، ۲۴). در واقع محرک اصلی تحقق رفاه، خود دولت‌ها می‌باشند که بایستی به کیفیت خدمات ارائه شده خود و همچنین وضعیت شاخص‌های مختلف توجه نمایند. آنها می‌توانند از طریق فراهم ساختن شرایطی از قبیل ایمنی، مراقبت‌های بهداشتی، حداقل سطح عدالت و مساوات اجتماعی و

هستند که کارکردهای اجتماعی و اخلاقی با حکمرانی رفاه عمومی در ایران ارتباط دارند؟ و آیا مدل از برازش مناسب برخوردار است؟ مدل مفهومی پژوهش و روابط میان متغیرها در نگاره (۱) ارائه می‌گردد. با توجه به مدل فرضیات پژوهش عبارتند از:

۱. سرمایه اجتماعی با حکمرانی رفاه عمومی در ایران رابطه دارد؟
۲. سرمایه اخلاقی با حکمرانی رفاه عمومی در ایران رابطه دارد؟
۳. امنیت اجتماعی با حکمرانی رفاه عمومی در ایران رابطه دارد؟
۴. سلامت اجتماعی با حکمرانی رفاه عمومی در ایران رابطه دارد؟

همچنین توجه به کارکردهای اجتماعی و اخلاقی (سرمایه اجتماعی^۶، امنیت اجتماعی^۷ و سلامت اجتماعی^۸) به خوشبختی و تأمین رفاه عمومی شهروندان کمک نمایند (۲۵). آنچه می‌توان بیان کرد آن است که، رفاه و تأمین اجتماعی یکی از مهمترین پیش زمینه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی است چنانچه به عنوان ابزار قدرتمند برقراری عدالت و امنیت اجتماعی همواره جایگاه برجسته‌ای در برنامه‌ها و سیاستگذارهای کشورها دارد (۲۶). در این راستا محققان پژوهش حاضر ابتدا در تحقیقی کبفی دیگری به ترسیم مدل حکمرانی رفاه عمومی پرداختند و در این تحقیق به دنبال پاسخگویی به این سؤال

نگاره ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش

مطالعه حاضر، کاربردی - پیمایشی و در زمره مطالعات همبستگی بود. جامعه آماری مدیران و مدیران ارشد در وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی بودند (۱۵۰ نفر)، که براساس فرمول کوکران و روش نمونه گیری در دسترس، (۱۰۸) نفر به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند. از ابزار پرسشنامه محقق ساخته به منظور جمع‌آوری داده‌ها استفاده می‌شود. سؤالات پرسشنامه براساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای تنظیم شد. در پیش‌آزمون ۳۰ نفر از افراد در جامعه آماری مورد مطالعه انتخاب و پرسشنامه ابتدایی اجراء شد و سپس برای تعیین پایایی از ضریب آلفای کرونباخ و روایی از اعتبار صوری و تحلیل عاملی استفاده شد. پایایی و روایی پرسشنامه در جدول ۱ به نمایش درآمده. تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده با روش تحلیل معادلات ساختاری و با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS22 و LISREL انجام شد.

جدول ۱. پایایی و روایی سؤالات پرسشنامه

متغیر	تعداد سؤالات	ضریب پایایی	KMO
سرمایه اجتماعی	۸	۰/۸۲	۰/۸۶
سرمایه اخلاقی ^۹	۶	۰/۸۶	۰/۹۰
امنیت اجتماعی	۸	۰/۸۶	۰/۹۲
سلامت اجتماعی	۹	۰/۸۵	۰/۹۱
حکمرانی رفاه عمومی	۸	۰/۹۰	۰/۹۳

یافته‌ها

متغیرها و شاخص‌های مدل پژوهش در جدول (۲) ارائه گردید.

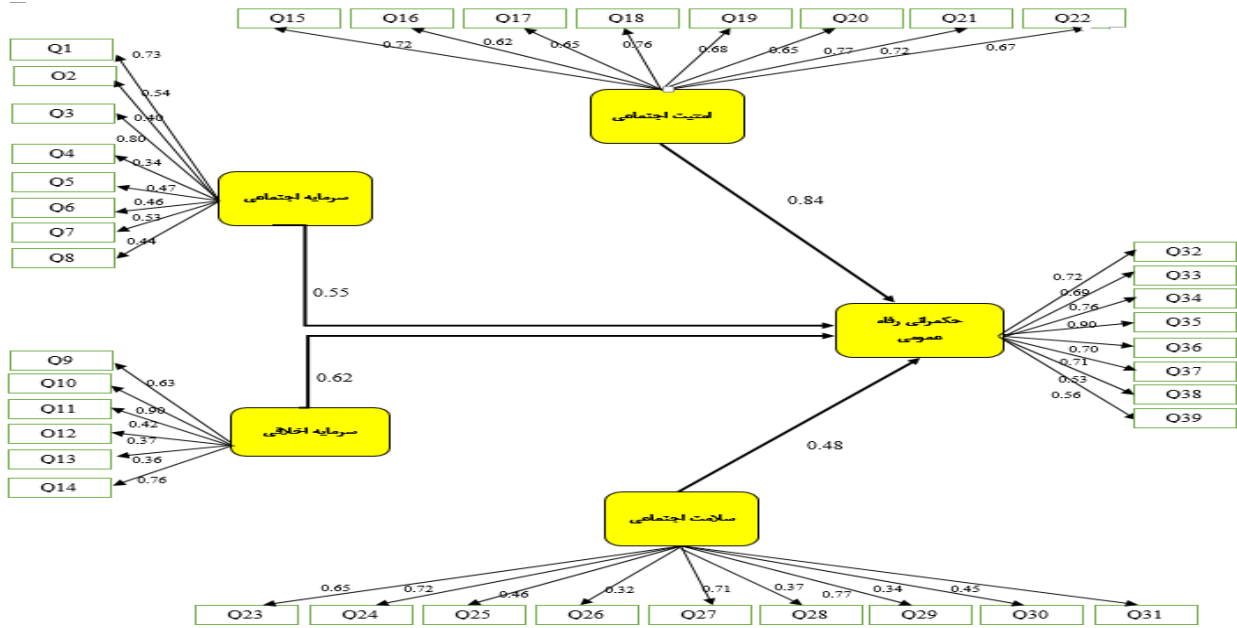
جدول ۲: متغیرها و شاخص‌های پژوهش

شاخص	متغیر
توجه به هویت ملی، تاریخی و دینی	سرمایه اجتماعی
غنی سازی و ارتقاء آموزش های عمومی ومهارت‌های شغلی	
کاهش میزان جرم و جنایت	
وجود اعتماد، همکاری وهمیاری میان افراد	
ارتباط افراد از طریق مجموعه ای از شبکه ها	
فعال کردن تشکلهای، احزاب ، کانون ها	
کارآمدی سیاست ها وطرح ها	

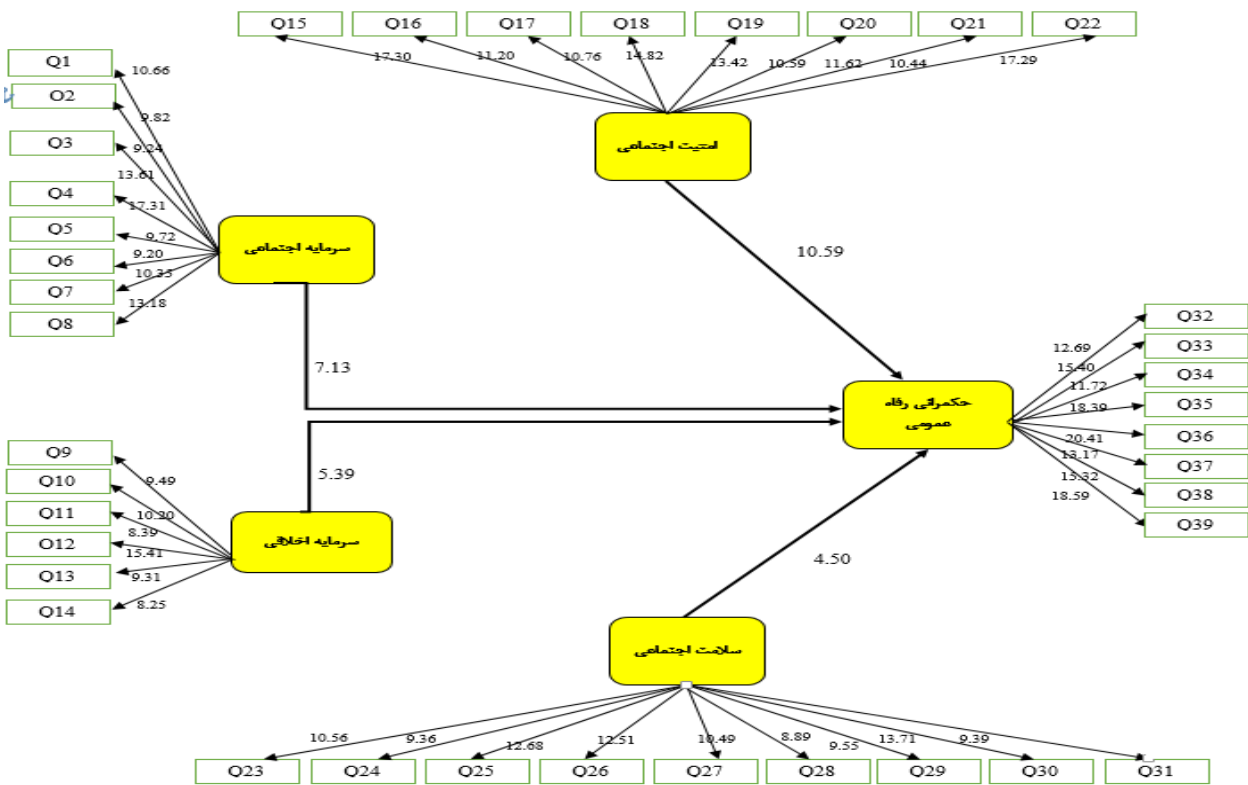
متغیر	شاخص
	اعتماد شهروندان و بخش خصوصی به حاکمیت و بالعکس
سرمایه اخلاقی	شفافیت و صداقت در پاسخگویی و اداره امور ایجاد همکاری تعاملی بجای رقابت و یا شراکت ارزش‌های اخلاقی ^{۱۰} فردی و مدیریتی ایجاد روابط متقابل مبتنی بر عدالت و برابری افزایش شایسته‌سالاری تصویب قوانین شفاف، مؤثر و قابل اعتماد در جامعه
امنیت اجتماعی	جلوگیری از بروز شکاف طبقاتی و دوقطبی شدن جامعه به فقیر و غنی توجه به امنیت هویتی و ارزشی (سنت، زبان، فرهنگ، مذهب و رسوم) کل جامعه اعمال مشوق‌های سرمایه‌گذاری برای افزایش نرخ اشتغال نیروی کار وجود امنیت شغلی، سیاسی، قضایی، اقتصادی، اداری، اخلاقی و بهداشتی حمایت و پشتیبانی دولت از اقتصاد رقابتی ^{۱۱} و کارآمد در راستای امنیت اقتصادی حفظ حریم فردی ^{۱۲} و خصوصی افراد وجود شبکه‌های ایمنی اجتماعی و مقابله با آسیب‌های اجتماعی توجه به آرامش و آسودگی خاطر افراد توسط جامعه و نظام سیاسی ایجاد آرامش و آسودگی خاطر افراد توسط جامعه و نظام سیاسی
سلامت اجتماعی	مشروعیت حکومت و نظارت مردم سالارانه بر آن عدم تبعیض قومی، نژادی، منطقه‌ای، جنسیتی و برابری در پیشگاه قانون توزیع عادلانه درآمد، اشتغال و کاهش بیکاری تأمین نیازهای اساسی انسان جامعه‌عاری از فقر و خشونت وجود آزادی عقیده فرصت و دسترسی برابر به خدمات و کالاهای اساسی توجه به وضعیت زنان و کودکان حاکمیت حقوق بشر و احترام به معاهدات و پیمان‌های بین‌المللی مرتبط با حقوق انسان‌ها
حکمرانی رفاه عمومی	بسط جامعه مدنی و عرصه اطلاع‌رسانی حاکمیت ساختارهای افقی، کارآمد، هدایتگر، غیرمتمرکز و مشارکت‌پذیر در حکمرانی تدوین سیاست‌های کلی نظام در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی مشارکت زنان و جوانان در اداره کشور ساماندهی و تنقیح قوانین و مقررات بویژه در حوزه حکمرانی رفاه عمومی برخورداری آحاد جامعه از تأمین اجتماعی مطابق اصل ۲۹ قانون اساسی جهانی شدن به مفهوم حذف مرزهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و تکنولوژی توأم با پرهیز از تنش‌های بین‌المللی با تهیه الزامات و تمهیدات آن ارتقاء کیفیت تعامل بین سه رکن اصلی حکمرانی، (دولت، جامعه مدنی و بخش خصوصی)

به منظور بررسی جزئیات مدل پژوهش و آزمون فرضیات از نرم افزار معادلات ساختاری LISREL استفاده شد.

دکتر مرتضی موسی خانی و همکاران: نقش کارکردهای اجتماعی و اخلاقی در حکمرانی رفاه عمومی در ایران

نگاره ۲. اندازه‌گیری مدل کلی در حالت استاندارد

نگاره ۳. اندازه‌گیری مدل کلی در حالت معنی‌داری

با توجه به ضرایب استاندارد و معنی‌داری گزارش شده جدول (۳) می‌توان نتیجه‌گرفت که روابط بین مدل و فرضیات پژوهش مورد تایید است.

جدول ۳: نتایج حاصل از آزمون مدل

مسیر	متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب	معناداری	نتیجه
۱	سرمایه اجتماعی	حکمرانی رفاه عمومی	۰/۵۵	۷/۱۳	تأیید فرضیه
۲	سرمایه اخلاقی		۰/۶۲	۵/۳۹	تأیید فرضیه
۳	امنیت اجتماعی		۰/۸۴	۱۰/۵۹	تأیید فرضیه
۴	سلامت اجتماعی		۰/۴۸	۴/۵۰	تأیید فرضیه

نتایج برازش مدل و شاخص برازش کلی مدل GOF بصورت میانگین هندسی R^2 و متوسط اشتراک نیز محاسبه گردید و مثبت بودن شاخص نیکویی برازش GOF که دارای مقدار $۰/۷۸$ است، نشان داد که برازش کلی مدل مطلوب بوده و در نتیجه مدل کلی تأیید می‌گردد. همچنین در پایان به شاخص Q^2 اشاره شد که همگی اعداد مثبت بیشتر از $۰/۳۵$ را نشان دادند که حاکی از قدرت پیش بینی بالایی مدل دارد.

بحث

این پژوهش با هدف تبیین نقش کارکردهای اجتماعی^{۱۳} و اخلاقی (سرمایه اجتماعی، سرمایه اخلاقی، امنیت اجتماعی و سلامت اجتماعی) بر حکمرانی رفاه عمومی در ایران انجام گردید. نتایج حاصل از معادلات ساختار نشان دادند، سرمایه اجتماعی با حکمرانی رفاه عمومی رابطه مثبت و معنادار دارد. سرمایه اجتماعی می‌تواند تأثیر مهمی بر حکمرانی رفاه عمومی داشته باشد. سیاست‌گذاران حوزه حکمرانی اگر بخواهند به حکمرانی رفاه عمومی دست یابند، یکی از وجوه آن توجه به منابع انسانی^{۱۴} به ویژه سرمایه‌های اجتماعی و بهره‌گیری کافی و متناسب از این منبع در حکمرانی می‌باشد. نتایج این فرضیه با برخی مطالعات همسو و همخوان است (۲۷-۳۰).

بر اساس نتایج به دست آمده سرمایه اخلاقی با حکمرانی رفاه عمومی رابطه مثبت و معنادار دارد. بنابراین توجه به سرمایه اخلاقی موجب ارتقای ارزش‌های جامعه و شفافیت خواهد شد و نتیجه دستیابی به حکمرانی رفاه عمومی اثربخش است. نتایج این فرضیه با برخی مطالعات در این زمینه همراستا است (۳۱، ۳۲).

همچنین نتایج پژوهش نشان داد امنیت اجتماعی با حکمرانی رفاه عمومی^{۱۵} رابطه مثبت و معنادار دارد. امنیت در هرم نیازها جزء اولین نیازهای اساسی است یعنی بعد از نیازهای فیزیولوژیکی نیاز به امنیت است که در صدر قرار دارد وقتی امنیت در جامعه نباشد رفاه و توسعه وجود نخواهد داشت. و از سوی دیگر برقراری امنیت مهم‌ترین عامل به وجود آورنده سرمایه اجتماعی در جامعه است. نتایج این فرضیه با برخی مطالعات همراستا است (۳۰).

در نهایت نتایج تحقیق حاضر نشان داد سلامت اجتماعی با حکمرانی رفاه عمومی رابطه مثبت و معنادار دارد. در واقع بدون داشتن جامعه‌ای سالم، دستیابی به حکمرانی رفاه عمومی نیز غیرممکن خواهد بود. نتایج

این فرضیه نیز با برخی مطالعات در حوزه حکمرانی خوب همراستا است (۳۰، ۳۳).

بر اساس یافته‌های پژوهش پیشنهاد زیر ارائه می‌شود:

۱- با توجه به اینکه امنیت، ماهیت اجتماعی دارد و در بستر جامعه ساخته و پرداخته می‌شود. پیشنهاد می‌شود، سیاست‌گذاران کشور برای مناطق مختلف کشور تحلیل‌های امنیتی متفاوتی داشته و برنامه مخصوصی برای هر منطقه تنظیم و تدوین نمایند زیرا یکسان انگاری نظری و عملی برای همه مناطق به هیچ وجه جایز و روا نیست. هر مجموعه منطقه‌ای، فرمول ویژه خود را دارد. بایستی به هر منطقه یک کد اختصاص داد و امنیت و نا امنی آن را جداگانه مطالعه کرد. تجویز رویکرد امنیتی یکسان، برای مناطق گوناگون، فاقد اثر و محکوم به شکست است. اجزاء و عناصر اصلی امنیت اجتماعی کشور ایران اکنون چند وجهی، چند مفهومی و برهم تنیده است از فقر اقتصادی و فرهنگی گرفته تا فساد، بیکاری، اعتیاد و خشونت، تبعیض، بی اعتمادی و بی هویتی ملغمه‌ای عجیب ساخته است که مهاجرت‌های داخلی وحاشیه نشینی در کلان شهرهای کشور و مهاجرت‌های خارجی را به دنبال داشته است. لذا سیاست‌گذاران باید برای ایجاد امنیت اجتماعی به شاخص‌های آن مانند انسجام گروهی، نظم عمومی، سلامت و مهارت افراد، امید به زندگی و امنیت هویت، که نقش مهمی در بقاء و بالندگی ملتها دارند توجه ممتازی داشته باشند.

۲- پیشنهاد می‌شود، بمنظور ارتقاء اعتماد عمومی نسبت به ایجاد شفافیت در حکمرانی اقدامی عاجل صورت پذیرد. زیرا شفافیت از پیشینه‌ی تاریخی طولانی به عنوان یک اصل اساسی برای مدیریت عمومی و حکمرانی برخوردار بوده است و در علوم اجتماعی معمولاً به عنوان ابزاری قدرتمند بمنظور دستیابی به اهداف اجتماعی مطلوب مانند تقویت پاسخگویی و کاهش فساد تلقی می‌گردد. آگاهی و دانش عمومی مردم از آنچه در بخش دولتی اتفاق می‌افتد، بانظارت و کنترل فعالیت‌های کارمندان دولتی، مانع از بروز تضاد منافع و فساد می‌شود که این امر فقط در شرایط عدم پنهان کاری و شفافیت میسر می‌گردد. بنابر این شفافیت به عنوان یک جزء لازم در مدیریت دولتی ملحوظ نظر قرار دارد، افزایش شفافیت در اقدامات سازمان‌ها و نهادهای دولتی منجر به بالا رفتن سطح اعتماد مردم، ارتقاء مشارکت عمومی، استحکام مشروعیت، مقبولیت نهادهای دولتی و زمینه ساز شکل‌گیری

گذاری عمومی دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران با کد اخلاق ۱۲۴۳۵۸۷۹ استخراج شده است. این مطالعه از سوی هیچ سازمانی مورد حمایت مالی قرار نگرفته است.

واژه نامه

1. Social policies	سیاستهای اجتماعی
2. Social justice	عدالت اجتماعی
3. Public social welfare	رفاه اجتماعی همگانی
4. Good governance	حکمرانی خوب
5. Sustainable development	توسعه پایدار
6. Social capital	سرمایه اجتماعی
7. Social security	امنیت اجتماعی
8. Social health	سلامت اجتماعی
9. Ethical capital	سرمایه اخلاقی
10. Ethical values	ارزشهای اخلاقی
11. Competitive economy	اقتصاد رقابتی
12. Privacy	حریم فردی
13. Social functions	کارکردهای اجتماعی
14. Human references	منابع انسانی
15. Public welfare governance	حکمرانی رفاه عمومی

References

- Mousavi M. (2017). presenting and explaining directional pillars of public welfare strategies pattern: a content analysis of Imam Khomeini's thoughts. *Social Development & Welfare Planning*; 9(32): 203-235. (In Persian) .
- Vafaei E, Mohammadzadeh P, Asgharpour H, Fallahi F. (2018). the analysis of social welfare and welfare convergence in the Iran. *Economical Modeling*; 12(43): 1-23. (In Persian) .
- Karimpour SI, Abedini S, Azizkhani E. (2021). The study of the role of quality of good governance in public welfare (Case study: OIC and OECD member countries). *Sociological Studies*; 14(51): 27-47. (In Persian) .
- Briec W, Dumas A, Mekki A. (2021). Directional distance functions and social welfare: Some axiomatic and dual properties. *Mathematical Social Sciences*; 181: 90-113. (In Persian).
- Klimach A, Dawidowicz A, Żróbek R. (2018). The Polish land administration system supporting good governance. *Land Use Policy*; 547: 55-79.
- Çelik F. (2019). Corporate governance and welfare/corporate governance in Turkey. *Procedia Computer Science*; 907: 112-158 .
- Bracaglia V, D'Alfonso T, Nastasi A, Sheng D, Wan Y, Zhang A. (2020). High-speed rail networks, capacity investments and social welfare. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*; 308: 123-132 .
- Nowruzi N. (2021). Rereading good governance in light of different perspectives: program of

سرمایه اجتماعی را فراهم می‌نماید. چنین روندی مستلزم ایجاد اعتماد مردم به نهادها و سازمان‌های دولتی است که وحدت را در سیستم‌های اجتماعی، ایجاد و حفظ نمایند تا ارزش‌های دموکراتیک را پرورش دهند و بی‌توجهی به این موضوع می‌تواند اداره سازمان‌های دولتی را با شکست و ناکامی و در نهایت نظام حاکم را با بحران مشروعیت روبرو سازد. فرهنگ شفافیت به جای فرهنگ اسرارگرایی، ابزاری برای مبارزه با فساد است باید همه ارکان دولت به خصوص بخش اقتصاد در اتاق شیشه‌ای قرار گیرند تا همه مردم از کارکرد دولت مطلع شوند.

۳- مبانی نظری و پیشینه داخلی تحقیق، حکایت از این دارد که میان الگوی حکمرانی فعلی کشورما، با الگوی مدیریت دولتی مطلوب به منظور تحقق حاکمیت در تراز سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ فاصله قابل تأملی وجود دارد، پیشنهاد می‌شود، به فوریت نسبت به تبیین الگوی تلفیقی مدیریت دولتی با رویکردهای چهارگانه، اداره امور عمومی، مدیریت دولتی نوین، مدیریت ارزش‌های همگانی و مدیریت ارزش‌های متعالی اقدام شود،

۴- اجرای اثربخش قوانین و خط‌مشی‌ها بر اداره جامعه، در گرو همکاری و اعمال حکمرانی سنجیده و مطلوب سه حوزه‌ی دولت، مردم و بخش خصوصی با محوریت دولت می‌باشد. پیشنهاد می‌شود، زمینه جلب مشارکت بخش خصوصی و جامعه مدنی فراهم گردد.

نتیجه گیری

بر اساس نتایج تحقیق مشخص شد که به ترتیب متغیرهای امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی، سرمایه اخلاقی و سلامت اجتماعی بیشترین تأثیر را بر حکمرانی رفاه عمومی دارند. پس از بررسی مدل، روشن شد از طریق کارکردهای اجتماعی و اخلاقی (سرمایه اجتماعی، سرمایه اخلاقی، امنیت اجتماعی و سلامت اجتماعی)، می‌توان به حکمرانی رفاه عمومی اثربخش دست یافت. در واقع کارکردهای اجتماعی و اخلاقی موجب بهبود حکمرانی رفاه عمومی خواهد شد. بنابراین در پاسخ به سوال اصلی تحقیق می‌توان گفت: کارکردهای اجتماعی و اخلاقی با حکمرانی رفاه عمومی رابطه مثبت و معنادار دارند.

ملاحظه های اخلاقی

موضوعات اخلاقی همچون: سرقت ادبی، رضایت آگاهانه؛ انتشار چندگانه و ... در پژوهش حاضر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

سپاسگزاری

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از کلیه افرادی که در فرآیند انجام تحقیق همکاری و مشارکت داشتند سپاسگزاری نمایند. همچنین لازم به توضیح است که مقاله از پایان‌نامه مقطع دکتری تخصصی رشته مدیریت دولتی با گرایش تصمیم‌گیری و خط و مشی -

22. Keyes CLM, Ryff CD.(1998). Generativity in adult lives: Social structural contours and quality of life consequences. USA: APA Publication. pp. 237-263 .
23. Levchenko AA. (2007). Institutional quality and international trade. *The Review of Economic Studies*; 74(3): 791-819 .
24. Bozec R, Dia M, Bozec Y. (2010). Governance–performance relationship: a re-examination using technical efficiency measures. *British Journal of Management*; 21(3): 684-700.
25. Ott JC. (2010). Good governance and happiness in nations: Technical quality precedes democracy and quality beats size. *Journal of Happiness Studies*; 11(3): 353-368 .
26. Noja GG, Cristea M, Sirghi N, Hategan C-D, D'Anselmi P.(2019). Promoting good public governance and environmental support for sustainable economic development. *International Journal of Environmental Research and Public Health*; 16(24): 40-49 .
27. Aazami M, Hedayatiniya S (2018). The effect of social capital factors on social welfare in rural areas of Kermanshah County: a case of Bala-darband Dehestan. *Journal of Rural Development Strategies*5(4): 469-489. (In Persian).
28. Zahedi MJ, Shiani M, Alipoor P (2009). Social Capital and Social Welfare. *Social Welfare*. 8(32): 109-130. (In Persian) .
29. Toulabi Nejad M, Ghanbari S, Shayan M (2019). Evaluate the impact of social capital on welfare of rural households (Case Study: district Eastern Miyankoh city Poldokhtar). *Geography and Planning*; 22(66): 163-185. (In Persian).
30. Olfatpor N, Mousakhani M, Daneshfard K, Irannejad Parizi M. (2022). Designing a model for public welfare governance in Iran. *Management Strategies in Health System*; 6(4): 363-378 .
31. Taheriattar G. (2017). Ethical leadership as a facilitator of good governance realization. *Quarterly Journal of Public Organizations Management* ; 6(1): 115-130. (In Persian).
32. Adil S, Arshad Z, Mohammad N. (2012). Enhancing employee performance through ethical leadership, transformational leadership and organizational culture in development sector of Pakistan. *African Journal of Business Management*; 6(4): 1244-1251 .
33. Agyemang OS, Gbettey C, Gatsi JG, Acquah ISK. (2019). Country-level corporate governance and foreign direct investment in Africa. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*; 19(5): 1133-1152.
- optimizing public policy, agenda for transition to democracy or hegemony reproduction strategy. *State Studies*; 7(25): 73-107. (In Persian).
9. Yousaf M, Ihsan F, Ellahi A. (2016). Exploring the impact of good governance on citizens' trust in Pakistan. *Government Information Quarterly*; 33(1): 200-209. (In Persian) .
10. Heidari H, Rostami F. (2012). Survey of relationship between social capital and organization entrepreneurship case study: agricultural organization of Sonqhur County. *Annals of Biological Research*; 3(7): 3192-3199.
11. Veismoradi A, Akbari P, Rostami R. (2012). A study on the effect of social capital on learning organization: A case study of Jihad Agriculture Organization of Kermanshah, Iran. *Management Science Letters*; 16(2). (In Persian).
12. Zareie Zareimatin H, Shamsi F, Adibzadeh M. (2017). Ethical capital generating social capital. *Social Capital Management*; 4(1): 27-44. (In Persian) .
13. Ghalavandi H, Koushki M. (2020). Canonical analysis of professional moral courage and social capital. *Ethics in Science and Technology*; 15 (1) :136-142. (In Persian).
14. Almasi M. (2019). Analysis of the relationships between moral intelligence, social capital and job engagement. *Ethics in Science and Technology*; 14 (3) :71-75. (In Persian).
15. Roushanbakhsh Ghanbari A, Samadi M, Farhangi A. (2021). Ethical capital reinforces of conceptual model of media economics. *Ethics in Science and Technology*; 16 (3) :119-126. (In Persian).
16. Gupta AK, Sinha R, Koradia D, Patel R, Parmar M, Rohit P, et al. (2003). Mobilizing grassroots' technological innovations and traditional knowledge, values and institutions: articulating social and ethical capital. *Futures*; 35(9): 975-987 .
17. Bull M, Ridley-Duff R, Foster D, Seanor P. (2010). Conceptualising ethical capital in social enterprise. *Social Enterprise Journal*; 6(3): 250-264 .
18. Sobhani Far A.(2022). Presenting the model of social security of the islamic republic of iran based on the discourse of Imam Khamenei. *Scientific Journal of Security Horizons*; 15(54): 221-244 .
19. Bickenbach J. (2015). WHO's definition of health: philosophical analysis. *Handbook of the Philosophy of Medicine*.
20. Mousavi M, Shiani M. (2015). *Social capital and social health; concepts and approaches*. 1st ed. Iran/Tehran: Agah Publication. (In Persian) .
21. Narayan D, Cassidy MF.(2001). A dimensional approach to measuring social capital: development and validation of a social capital inventory. *Current Sociology*; 49(2): 59-102 .